

“Azərbaycan xalqının özünü, öz dövlətini qoruya bilən əsgərləri, zabitləri, ordusu var”.

AZƏRBAYCAN ORDUSU

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MÜDAFİƏ NAZİRLİYİNİN ORQANI

Qəzet 1992-ci il fevralın 11-dən çıxır 12 mart 2025-ci il №19 (2928) <https://mod.gov.az> Qiyməti 30 qəpik

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham ƏLİYEV:

Avropa Azərbaycan qazına ehtiyac duyur

Şimali Makedoniya Respublikasının Prezidenti Qordana Silyanovska-Davkova martın 10-da Azərbaycan Respublikasına rəsmi səfərə gəlib.

Hər iki ölkənin Dövlət bayraqlarının dalğalandığı Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportunda ali qonağın şərəfinə fəxri qarovul dəstəsi düzülüb.

Şimali Makedoniya Prezidentini hava limanında Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin birinci müavini Yaqub Eyyubov, xarici işlər nazirinin müavini Fariz Rzayev və digər rəsmi şəxslər qarşılayıblar.

Azərbaycan Respublikasında rəsmi səfərdə olan Şimali Makedoniya Respublikasının Prezidenti Qordana Silyanovska-Davkovanın martın 11-də Bakıda rəsmi qarşılanma mərasimi olub.

Hər iki ölkənin Dövlət bayraqlarının dalğalandığı meydanda Şimali Makedoniya Prezidentinin şərəfinə fəxri qarovul dəstəsi düzülüb.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Şimali Makedoniya Prezidenti Qordana Silyanovska-Davkova ilə qarşılaşıb.

Fəxri qarovul dəstəsinin rəisi Şimali Makedoniya Prezidentinə raport verib.

Şimali Makedoniya Respublikasının və Azərbaycan Respublikasının Dövlət himnləri səsləndirilib.

Fəxri qarovul dəstəsi hərbi marşın sədaları altında Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin və Şimali Makedoniya Prezidenti Qordana Silyanovska-Davkovanın qarşısından keçib.

Dövlət başçıları rəsmi foto çəkdirilib.

Martın 11-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Şimali Makedoniya Respublikasının Prezidenti Qordana Silyanovska-Davkova ilə təkbətək görüşü olub.

Martın 11-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Şimali Makedoniya Respublikasının Prezidenti Qordana Silyanovska-Davkova mətbuata bəyanatlarla çıxış ediblər.

Əvvəlcə Azərbaycan Prezidenti bəyanatla çıxış edib.

Prezident İlham Əliyevin bəyanatı

- Hörmətli xanım Prezident. Hörmətli qonaqlar, xanımlar və cənablar.

Xanım Prezident, Sizi bir daha səmimiyyətlə salamlayıram, Azərbaycana xoş gəlmisiniz. Bu, Sizin Azərbaycana ikinci səfərinizdir. Mən çox şadam ki, Siz COP29 konfransında da fəal iştirak etmişiniz və konfransın uğurla keçirilməsinə öz töhfənizi vermişiniz.

Noyabr ayında görüş əsnasında mən Sizi Azərbaycana rəsmi səfərə dəvət etmişəm və şadam ki, mənim dəvətimi qəbul edib bu gün rəsmi səfərdəsiniz. Biz ikitərəfli münasibətlərimizin inkişafı üçün fəal iş aparırıq. Şadam ki, ölkələrimiz arasında siyasi dialoq dinamik xarakter alır. Bizim xanım Prezidentlə ikinci görüşümüz qısa müddət ərzində bunun əyani sübutudur. Siyasi əlaqələrimizin inkişafı üçün əlavə tədbirlər görülməlidir, müvafiq dövlət qurumları təbii olaraq sıx təmasda olmalıdırlar. Eyni zamanda, iqtisadi sahədə, sərmayə qoyuluşu sahəsində imkanlar araşdırılmalıdır. Əfsuslar olsun ki, bu günə qədər ticari-iqtisadi sahədə o qədər böyük nəticələr əldə edilməyib. Ancaq ümid edirəm ki, Sizin rəsmi səfərinizdən və nümayəndə heyətlərinin təmaslarından sonra biz bu boşluğu da dolduracağıq.

(Ardı 2-ci səhifədə)

Rəcəb Tayyib Ərdoğan: Qardaşım İlham Əliyev ilə Ermənistanla sülh danışıqları məsələsini müzakirə etdik

Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan bildirib ki, Prezident İlham Əliyevlə danışıqlar zamanı digər məsələlərlə yanaşı, Azərbaycan və Ermənistan arasında sülh danışıqları mövzusunda da müzakirə edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Nazirlər Kabinetinin növbəti iclasının yekunlarına həsr olunmuş brifinqdə Türkiyə dövlətinin lideri Azərbaycan liderinin Ankaraya səfərinin yekunlarını şərh edib.

"Prezident İlham Əliyevin martın 5-də səfəri zamanı biz muxtar respublikanı azı 30 il qazla tam təmin edəcək İğdır-Naxçıvan qaz kəmərinin açılışında iştirak etdik", - deyə o, bəhs edib.

Onun sözlərinə görə, "qardaş İlham Əliyevlə bir çox mühüm mövzuları, xüsusən də Ermənistanla sülh danışıqları məsələsini müzakirə etmək" imkanı da olub.

Türkiyə Prezidenti daha sonra Ankaranın Avropa İttifaqı ölkələri ilə dialoqu mövzusunda toxunub.

"Ankaranın Avropadakı tərəfdaşları Türkiyənin dəyişən dünya düzenindəki rolunu dərk etməli və qəbul etməli, strategiyalarını yeni global realitələri nəzərə alaraq formalaşdırmalıdır. Bizim prioritetimiz Avropa İttifaqı ilə ümumi maraqlara və qarşılıqlı hörmət prinsipinə əsaslanan əlaqələrin hərtərəfli inkişafı olaraq qalır. Al-yə tamhüquqlu üzvlük kursu qalır", - deyə Türkiyə dövlətinin başçısı bildirib.

Siyasətçi Türkiyə iqtisadiyyatının artım göstəricilərinə diqqət çəkib. "Türkiyə iqtisadiyyatının həcmi 1,3 trilyon dollara çatıb, adambaşına ÜDM 15 min dolları keçib", - deyən Türkiyə lideri Türkiyəyə investisiyaların, ixracın miqyası kimi də artdığını vurğulayıb.

Suriyadakı proseslərə toxunan Rəcəb Tayyib Ərdoğan qeyd edib ki, müəyyən qüvvələr qonşu ölkədə vəziyyətin sabitliyini pozmaq cəhdlərindən əl çəkmirlər. "Keçmiş Bəşər Əsəd rejiminin tərəfdarları arasından olan tərribatçılar dinlərarası çəkişmələrdən istifadə edirlər. Hazırda risklərin qalmasına baxmayaraq, Suriya hökumətinin səyləri sayəsində vəziyyət nəzarət altındadır", - deyə o, rəsmi Dəməşqin hərəkətlərini müsbət qiymətləndirib.

"Ankara səmimi qəlbəndə Suriyada sülh və sabitlik mühitinin tezliklə bərqərar olmasına ümid edir", - deyə Rəcəb Tayyib Ərdoğan əlavə edib.

Türkiyə Prezidenti Ukraynadakı vəziyyətə də münasibət bildirib. "Uzunmüddətli sülhə nail olmaq Moskva və ya Kiyevin iştirakı olmadan mümkün deyil. Biz bu barədə bütün platformalarda bildiririk", - deyə siyasətçi deyib.

Hərbi vəzifəliyə təlim toplanışı davam edir

Azərbaycan Respublikası Müdafiə Nazirliyinin cari ilin hazırlıq planına əsasən, Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidməti ilə birgə keçirilən tədbirlər çərçivəsində hərbi hissələrdə ehtiyatdan çağırılan bir qrup hərbi vəzifəlinin cəlb edildiyi növbəti təlim toplanışı davam edir.

Müdafiə Nazirliyi xəbər verir ki, təsdiq olunmuş tədris proqramına və günün nizam qaydalarına müvafiq olaraq,

toplanışa cəlb edilmiş heyətlə sıra və fiziki hazırlıq üzrə məşğələlər keçirilir.

(Ardı 4-cü səhifədə)

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham ƏLİYEV:

Avropa Azərbaycan qazına ehtiyac duyur

(Əvvəli 1-ci səhifədə)

Son ayların müsbət əlaməti də ondan ibarətdir ki, iki ölkə energetika sahəsində əməkdaşlığa başlamışdır. Azərbaycan qazı artıq Şimali Makedoniyanın bazarına çatdırılmışdır və bu, keçən ilin sonlarında baş verdi, bu il artıq müntəzəm olaraq Azərbaycan sizin bazarınızı təbii qazla təmin edəcəkdir. Gələcəkdə biz lazım olan həcmdə qaz təchizatını artırma bilirik. Çünki biz bu gün yeni qaz yataqlarının istismara verilməsi istiqamətində fəal iş aparırıq. Bildirməliyəm ki, hazırda Azərbaycan 12 ölkəyə təbii qaz ixrac edir və bizim müştərilərimizin coğrafi yerləşməsi də Avrasiya

ilə də tanış olmusunuz və bilərəm, sabahkı programınızda da buna oxşar tədbirlər var. Biz bunu çox müsbət qarşılayırıq, bunu alqışlayırıq. Xalqlarımızın humanitar sahədə əməkdaşlığına da böyük ehtiyac var. Şadam ki, Siz, eyni zamanda, XII Qlobal Bakı Forumunda iştirak edəcəksiniz. Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzi tərəfindən təşkil olunan bu Forum dünya miqyasında layiqli yerini tuta bilib. Əlbəttə ki, Sizin dəyərli fikirləriniz, tövsiyələriniz hamı üçün maraqlı olacaq. Siz bizim tələbələrimizlə də görüşəcəksiniz. Buna görə də Sizə təşəkkürümü bildirirəm.

Sizin siyasi və dövlət xadimi kimi çox böyük təcrübəniz var. Siz beynəlxalq təşkilatlarda

Ölkəniz müsəlman Şərqiində ilk cümhuriyyət qurmuşdur, eləcə də ilk opera, ilk filarmoniya məhz burada yaradılmışdır. Bu ölkə öz zəngin mədəniyyəti ilə seçilir. Ötən dəfə söylədiyim kimi, ilk dəfə ziyarət edə bilmədiyim muzeylərə bu dəfə gedəcəyəm. Bu fürsətə görə Sizə təşəkkürümü bildirirəm.

Prezident artıq söylədi ki, əgər belə qısa müddət ərzində bir insanla yenidən görüşürsənsə, deməli, aydındır ki, bunun yaxşı əsasları var. Fikrimcə, bu bir faktıdır ki, Azərbaycan beynəlxalq münasibətlərdə çox fəaldır. Sonuncu görüş zamanı burada iqlim konfransı təşkil edilmişdi. İndi isə növbəti dəfə tədbir keçiriləcək və orada dünyanı narahat edən əsas çağırışlar müzakirə olunacaq. Bu da yaxşı fürsətdir, çünki bu il biz ölkələrimiz arasında diplomatik münasibətlərimizin otuzuncu ildönümünü qeyd edirik. Düşünürəm ki, həmin tarixin bu görüşlə üst-üstə düşməsi yaxşı haldır.

Cənab Prezident Azərbaycanla strateji tərəfdaşlıqda Avropa İttifaqının marağı haqqında artıq danışdı. Azərbaycan nəinki beynəlxalq geosiyasi səhnədə mühüm yerləşməsi ilə seçilir, o cümlədən bizim kimi kiçik ölkələrin ehtiyac duyduğu təbii qaz, bərpaolunan enerji baxımından çox maraqlı tərəfdaşa çevrilir. Mən cənab Prezidentə söylədiyim məsələləri bir daha vurğulayıram ki, biz irəl-yə doğru addımın atılmasını gözləyirik və əməkdaşlığa dair bəyannamaya və ya razılaşmaya imza atacağıq. Bu, o demək deyil ki, biz yalnız qaz təchizatında Azərbaycandan yardım alacağıq, o cümlədən iqtisadi əməkdaşlıq üçün də imkanlar yaranacaq.

Mən qarşımda xarici işlər nazirini görürəm, biz dərhal diplomatik və xidməti pasport sahibləri üçün viza tələbinin tətbiqi kimi təəccüblü bir vəziyyətə son qoyacağıq. Zənnimcə, bu, nə Şimali Makedoniyanı, nə də Azərbaycanı qane edən vəziyyət deyil və bu addımın atılması iki xalq arasında yaxınlaşmaya xidmət edəcəkdir. Ümid edirəm ki, biz Azərbaycanın mədəniyyətini də tanımağa davam edəcəyik. Bundan əlavə, elm sahəsində də universitetlərimiz arasında əməkdaşlığın qurulmasına nail ola bilirik.

Azərbaycan hətta təyyarədən belə çox gözəl görünür, ölkəniz ilə əyani tanışlıqda isə o, insanı valeh edir. Bu səbəbdən turizm sahəsi də əməkdaşlıq edə biləcəyimiz sahələrdəndir. Artıq qeyd etdiyimiz kimi, bu

günəndək iqtisadiyyat sahəsində əhəmiyyətli addımlar atılmamışdır. Coğrafi mövqeyimizə görə biz Balkanlarda, Avropanın mərkəzində, bir sıra marşrutların kəsişməsində yerləşirik. Bu, Avropaya və dünyaya açıq olan hər bir ölkə üçün olduqca vacibdir.

Sonuncu dəfə ölkənizdə olarkən bu fikri söyləmişdim və bu gün də təkrar bəyan etmək istəyirəm ki, biz bir-birimizdən bir çox şey öyrənə bilirik və bu səfər dərin dostluğun təməli olacaqdır. Mən təkəcə Dövlət Neft Şirkəti ilə müqaviləni nəzərdə tutmuram. Hesab edirəm ki, gələcəkdə əldə olunan bütün razılaşmalar bizi daha da yaxınlaşdıracaq.

Cənab Prezidentə söylədiyim sonuncu fikir ondan ibarət

kova ilə lanç əsnasında geniş tərkibdə görüşü olub.

Azərbaycan Respublikasının rəsmi səfərdə olan Şimali Makedoniya Respublikasının Prezidenti Qordana Silyanovska-Davkova martın 11-də Bakıda Zəfər parkını ziyarət edib.

Burada ali qonağın şərəfinə fəxri qarovul dəstəsi düzülüb.

Şimali Makedoniya Prezidenti Zəfər abidəsinin önünə əkil qoyub.

Sonra ali qonağa Azərbaycan xalqının Vətən müharibəsində göstərdiyi misilsiz qəhrmanlığın və qazandığı möhtəşəm tarixi Zəfər yaddaşlarda yaşadılması, şəhidlərimizin əziz xatirəsinin əbədiləşdirilməsi məqsədilə yaradılmış Zəfər

məkanını əhatə edir. On iki ölkədən 10 ölkə Avropa ölkəsidir. Keçən il Azərbaycan xarici bazarları 25 milyard kubmetr qaz ilə təchiz etmişdir. Təbii ki, bizim istehsalımız bundan daha çoxdur. Çünki biz yerli tələbatı da ödəyirik. Ancaq əhatə dairəsi, qaz təchizatımızın coğrafiyasının genişləndirilməsi də gündəlikdə duran məsələdir. Avropa Azərbaycan qazına ehtiyac duyur. Təxminən üç il bundan əvvəl Bakıda imzalanmış Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan arasında energetika sahəsində strateji tərəfdaşlıq Bəyannaməsi bunun əyani təzahürüdür. Bu gün Azərbaycan qazı bir çox Avropa ölkəsinin enerji təhlükəsizliyini təmin edir və Avropadakı tərəfdaşlarımızın xahişlərinə biz hər zaman böyük diqqətlə yanaşmışıq. Yeni, energetika sahəsində ikitərəfli formatda əməkdaşlıq bizim üçün çox önəmlidir və mən ümid edirəm ki, bu praktiki əməkdaşlıq digər sahələrdə də əməkdaşlığa getirib çıxaracaq.

Mən xatırlayıram ki, keçən səfəriniz çərçivəsində Siz Azərbaycanın mədəni həyatı

yüksək vəzifələrdə çalışmışınız, eyni zamanda, ölkənizdə müxtəlif mərhələlərdən keçərək ən yüksək vəzifəyə layiq görülmüşünüz. Ona görə Sizin dəyərli fikirləriniz hamımız üçün çox maraqlı ola bilər.

Xanım Prezident, Sizi bir daha səmimiyyətlə salamlayıram, xoş gəlmisiniz. Əminəm ki, səfəriniz uğurlu olacaqdır.

Sonra Şimali Makedoniyanın Prezidenti bəyannaməni çıxış edib.

Prezident Qordana Silyanovska-Davkovanın bəyannaməsi

- Sağ olun.

Əvvəlcə, hörmətli Prezident Əliyev, hörmətli mətbuat nümayəndələri, qısa müddətdən sonra Bakıya səfər etmək fürsətinə görə minnətdaram. Mədəniyyət diplomiyasının gücünə dərinəndən inanmaq bir şəxs kimi cənab Prezidentə söylədim ki, mən həqiqətən buraya yenidən gəlməyimi arzulayırdım. Bununla belə, mən məlumatım olmadığı bəzi məsələləri də artıq müzakirə etdim.

idi ki, XXI əsrdə yenidən dünya nizamı ilə bağlı fərziyyələrin irəli sürülməsi insanı sarsıdır. Ukrayna da daxil olmaqla, bu geniş region dünyada cərəyan edən hadisələrin özəyini təşkil edir və müxtəlif tərəflər bu regionda təsir gücünə malik olmaq istəyir. Zənnimcə, Avropa yenidən qapılarını açır və sizin nailiyyətləriniz sayəsində biz gələcək əməkdaşlığımızı davam etdirə bilirik.

Səmimi qonaqpərvərliyə və fikir mübadiləsinin aparılması fürsətinə görə Sizə təşəkkür edirəm. Ümid edirəm ki, qarşıdakı illərdə biz daha güclü əməkdaşlığa nail ola biləcəyik. Bu məqamda mən Strateji Əməkdaşlığa dair Sazişi qeyd etmək istəyirəm. Belə bir Saziş region ölkələri ilə imzalanıb və mən müvafiq Sazişin Azərbaycanla da imzalanması üçün heç bir maneə görmürəm.

Diqqətinizə görə sağ olun.

Martın 11-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Şimali Makedoniya Respublikasının Prezidenti Qordana Silyanovska-Dav-

parkı barədə ətraflı məlumat verilib. Bildirilib ki, ərazisi 10 hektara yaxın olan parkın girişində 44 günlük Vətən müharibəsinin rəmzi kimi hündürlüyü 44 metr, eni 22 metr, sütunlarının sayı 44 olan Zəfər tağı inşa edilib.

Xatırladaq ki, parkın açılışı 2024-cü il noyabrın 8-də Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin və birinci xanım Mehriban Əliyevanın iştirakı ilə olub.

Ölkəmizdə rəsmi səfərdə olan Şimali Makedoniya Respublikasının Prezidenti Qordana Silyanovska-Davkova martın 11-də Fəxri xiyabana gələrək xalqımızın Ümummilli Lideri, müasir müstəqil Azərbaycan dövlətinin memarı və qurucusu Heydər Əliyevin xatirəsini ehtiramla yad edib, məzarı önünə əkil qoyub.

Görkəmli oftalmoloq-alim, akademik Zərifə xanım Əliyevanın da xatirəsi anılıb, məzarı üzünə tər çiçəklər düzülüb.

AZƏRTAC-in materialları əsasında

Yeni hərbi nizamnamələrin hazırlanması üzrə tədbirlər davam etdirilir

Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənovun müvafiq əmrinə əsasən, Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin İntizam, Qarnizon və Qarovul Xidmətləri, habelə Daxili Xidmət nizamnamələrinin yeni layihələrinin hazırlanması məqsədilə yaradılan işçi qrupunun martın 7-də növbəti görüşü keçirilib.

Müdafiə nazirinin birinci

müavini - Azərbaycan Ordusunun Baş Qərargah rəisi general-polkovnik Kerim Vəliyev rəhbərliyi ilə keçirilən görüşdə Silahlı Qüvvələrin aidiyyəti qurumlarının məsul vəzifəli şəxsləri iştirak ediblər.

Müdafiə Nazirliyi xəbər verir ki, görüşdə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Silahlı

Qüvvələrdə aparılan uğurlu islahatlar, qazanılan nailiyyətlər və tətbiq edilən yeniliklər nəzərə alınmaqla yeni hərbi nizamnamələrin hazırlanmasına dair geniş fikir mübadiləsi aparılıb.

Hərbi nizamnamələrin hazırlanmasında müasir dövürün tələbləri, inkişaf etmiş ölkələrin bu sahədə təcrübəsi nəzərə alınaraq perspektiv planlar müzakirə olunub.

Gənc zabitlərimiz

"Vətənə xidmət etmək bütün peşələrdən üstündür"

Ordu quruculuğu ölkəmizin hərtərəfli inkişafının rəmzi, güc və əzminin təcəssümüdür. Müstəqilliyimizin ilk illərindən başlayaraq, ordu quruculuğu sahəsində ciddi islahatlar həyata keçirilmiş və bunun sayəsində böyük uğurlar əldə edilmişdir. Bu gün də ordumuz müasir yeni hərbi strategiyaların tətbiqi ilə inkişaf etməkdədir. Azərbaycan Ordusunda xidmət edən hər bir hərbi qulluqçu məsuliyyətini dərk edir, daim bilik və bacarığının artırılması üçün öz üzərində çalışır. Güclü ordumuzun qazandığı zəfərlərdə, əldə olunan nailiyyətlərdə peşəkar hərbiçilərimizin böyük

rolu vardır. "N" hərbi hissəsində ezamiyyətdə olarkən kapitan Xəliq Əliyevlə tanış olduq. Torpaqlarımızın ərazi bütövlüyünü və suverenliyini qoruyanların sırasında olmağı özünə həyat amalı bilən Xəliq Əliyev Naxçıvan şəhərində doğulub. O, 2007-2010-cu illərdə Heydər Əliyev adına Hərbi Liseydə, daha sonra isə indiki Heydər Əliyev adına Hərbi İnstitutda təhsil alıb. Hərbi təhsilini və müvafiq ixtisas kursunu başa vurduqdan sonra "leytenant" hərbi rütbəsində artilleriya hərbi hissələrinin birində xidmətə başlayıb.

"Hərb peşəsini sevrək seçmişəm", - deyən zabit hərbiçiyə necə qərar verdiyindən danışdı. "Belə bir məsələ var: "Ya sevdiyim işi gör, ya da gördüyün işi sev". İnsan özünü yaxşı tanımalı, yaxşı anlamalıdır ki, maraqlarının, bacarıqlarının və dəyərlərinin hansı ixtisaslar üzrə olduğunu müəyyən etsin. Hələ kiçik yaşlarımdan hərbi sahəsinə olan marağım seçimimdə mənə kömək oldu. Bu gün əminliklə deyə bilərəm ki, sevdiyim işi görürəm. Mənim üçün Vətənə xidmət etmək bütün peşələrdən önəmlidir".

Zabiti Xəliq Əliyev 2020-ci ilin sentyabrında başlayan və ordumuzun şanlı qələbəsi ilə

baş çatan 44 günlük Vətən müharibəsinin iştirakçısıdır.

"Bir hərbiçiyə olaraq torpaqlarımızın düşməndən azad edilməsi uğrunda gedən döyüşlərdə iştirak etmək mənim üçün böyük bir qürur mənbəyidir. Bu zəfər bizim ordumuzun gücünün və əzminin sübutu idi. Vətən müharibəsində qazılan qələbə bizim üçün yalnız bir hərbi uğur deyil, həm də tarixi ədalətin bərpası idi. Qazandığımız zəfərlər ərazi bütövlüyümüzü bərpa etdik. Bu Zəfər Vətən həsrəti ilə yaşayan soydaşlarımızın qəlbində yenidən həyat işığını yandırdı, onlara doğma torpaqlarına qayıtmaq imkanı yaratdı. 44 günlük Vətən müharibəsi isə mənim həyatımda ən böyük dönüş nöqtələrindən biri oldu. Çünki bu müharibə yalnız bir hərbi əməliyyat deyil, həm də Vətənimizin azadlığı və suverenliyi uğrunda mübarizə idi", - deyərək zabit bildirdi.

Bu gün ordumuzda Xəliq kimi peşəkar, savadlı və qəlbli Vətən eşqi ilə döyünən zabitlərimiz yetəri qədərdir. Belə vətənpərvər hərbi qulluqçularımızı gördükcə qürur hissi keçirmək əldə deyil.

**Baş leytenant
Oruc MUSTAFAYEV
"Azərbaycan Ordusu"**

Kapitan Sahib Quliyev bütün varlığı ilə özünü hərbi xidmətə həsr edib. O, Cəmşid Naxçıvanski adına Hərbi Lisey üz tutanda zabit olmağa tələsmişdi. Hələ əyninə kursant libası geyinməmişdi. Sənədlərini vermək üçün liseyin nəzarət-buraxılış məntəqəsində olan ilk ağılına gələn o olmuşdu ki, nəyin bahasına olursa-olsun, yaxşı hazırlaşmış liseyə qəbul olmalı idi. Ona hərbi sevdirən nəzarət-buraxılış məntəqəsindən içəri

dəki qərargah binası, tədris binası, sıra meydanı, idman şəhərciyi, bir sözlə, kursant üçün lazım olan hər cür şəraitin yüksəkliyi olmuşdu.

Sahib Cəmşid Naxçıvanski adına Hərbi Liseydə də yaxşı oxumuşdu. Müəllimləri həmişə onun dərsə hazırlıqlı gəlməsindən razılıqlarını aşkar ifadə edirdilər. Bu, digər kursant yoldaşlarının da yaxşı oxumasına, dərsə hazırlıqlı gəlmələrinə bir nümunə idi. Beləcə, liseyi başa vurub indiki Heydər

Əliyev adına Hərbi İnstitutda qəbul olan Sahib Quliyevin ikinci kursant həyatı başlayır. O, burada liseydekindən bir il daha artıq oxuyacaqdı. Oxuda da. Kursant illərində zabit və müəllimlərinin keçdiklərini mükəmməl mənimsədi. Bu, onun ilk gündən qarşıya qoyduğu məqsəd idi. Hərbi nizamnamələri daha yaxşı öyrənməyə can atırdı. Yaxşı oxumaqla yanaşı, idmana da mümkün qədər çox vaxt ayırmağa çalışırdı. Hərbi üçün idmanın ən öndə duran

Azərbaycanda daha 131 hərbi qulluqçu yeni mənzillərlə təmin olunacaq

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin "Azərbaycan Ordusunun hərbi qulluqçularının sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi tədbirləri barədə" 28 dekabr 2011-ci il tarixli 569 nömrəli Fərmanı ilə yaradılmış Komissiyanın növbəti iclası keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu barədə Maliyyə Nazirliyindən məlumat verilib. İclası giriş sözü ilə açan komissiyanın sədri, maliyyə naziri Sahil Babayev Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin diqqət və qayğısı sayəsində ötən dövrdə Silahlı Qüvvələrin maddi-texniki təchizatının yenilənməsi, müasir infrastrukturun yaradılması, hərbi qulluqçuların sosial müdafiəsi, mənzil təminatının yaxşılaşdırılması istiqamətində görülən işlərdən bəhs edib, Azərbaycan Ordusunun minlərlə hərbi qulluqçusunun dövlətin mühüm sosial programından bəhrələnmək mənzillərlə təmin olunduğunu qeyd edib.

Komissiyanın sədri sözügedən Fərmanın icrası olaraq bu gündəki dövlət vəsaiti hesabına Azərbaycan Ordusunun 20 il və daha çox qüsursuz xidmət etmiş 4167 nəfər hərbi qulluqçusunun mənzillərlə təmin olunduğunu, bundan sonra da hərbi qulluqçuların sosial-məişət şəraitinin yaxşılaşdırılması, dövlət vəsaiti hesabına mənzillə təmin edilməsi prosesinin davam etdiriləcəyini bildirib.

Komissiyanın iclasında 2024-cü ilin sonunda dövlət vəsaiti hesabına Bakı və Sumqayıt şəhərlərində alınmış tam təmirli mənzillərdən bölüşdürülməmiş qalan 131 mənzilin bölgüsü aparılıb. Belə ki, Müdafiə Nazirliyi tərəfindən növbəsi çatmış hərbi qulluqçular arasında püşkatma yolu ilə müəyyən edilən bölgü Komissiyanın müvafiq qərarı ilə təsdiq olunub.

Qeyd olunub ki, Komissiya tərəfindən Müdafiə Nazirliyinin təqdim etdiyi siyahılar əsasında mənzil növbəsinə mütəmadi baxılır və vaxtaşırı mənzil almaq hüququ qazanan hərbi qulluqçular mənzil növbəsinə əlavə edilir.

Medallı igidlərimiz

O, hərbi xidməti ilə qürur duyur

məsələ olduğunu da dərk edirdi. İllər keçdi, Sahib başını qaldıranda gördü ki, artıq kursant həyatına son qoyur. Onun yeni zabit dövrü başlayır. Gənc leytenant kimi ilk xidmət yeri ön xətdə döyüş postu olub. Düşmənlə təmas xəttində xidmət etməyin nə qədər çətin və məsuliyyətli olduğunu yaxşı dərk edirdi.

Cəbhə bölgəsində Sahib Quliyev tabeliyində olan əsgərlərin döyüş və mənəvi hazırlıqlarının artırılması üçün bütün varlığı ilə çalışırdı. Düşmən tərəfindən tez-tez atəşkəsin pozulması artıq Sahibdə də ciddi narahatlıq doğurmuşdu. Bilirdi ki, düşməne yaxın gələcəkdə mütləq cavab veriləcək. Düşüncəsində yanılmamışdı. 27 sentyabr 2020-ci ildə pandemiyanın tüğyan etdiyi bir dövrdə düşmən bütün cəbhə boyu təxribata əl atdı. Buna cavab olaraq Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrinin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev ordumuza əks-hücum əmrini verdi. 44 gün davam edən müharibədə 30 ilə yaxın işğalda qalmış torpaqlarımız azad edildi. Kapitan Sahib Quliyev Füzulidən Şuşaya qədər döyüş yolu keçdi. O, komandiri olduğu əsgərlərlə düşmənin postlarını, sur-

sat anbarlarını, kazarma və çoxlu sayda canlı qüvvəsini məhv etdilər.

Kapitan Sahib Həsən oğlu Quliyev döyüşlərdə göstərdiyi xidmətlərə görə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin müvafiq sərəncamları ilə "Füzulinin azad olunmasına görə", "Cəbrayılın azad olunmasına görə", "Xocavəndin azad olunmasına görə", "Şuşanın azad olunmasına görə" medalları ilə təltif olunub.

Sahib bu gün də Vətən qarşısında övladlıq borcunu ləyaqətlə yerinə yetirir. O, tabeliyində olan əsgərlərə hərbi xidmətin inceliklərini həvəslə aşılayır.

**Bəxtiyar ƏLİYEV
"Azərbaycan Ordusu"**

Hərbi Prokurorluqda Beynəlxalq Qadınlar Günü qeyd olunub

Martın 7-də Hərbi Prokurorluqda 8 Mart - Beynəlxalq Qadınlar Gününa həsr olunmuş tədbir keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, tədbirdə çıxış edən Baş proku-

rorun müavini - Hərbi prokuror, ədliyyə general-leytenantı Xanlar Vəliyev Hərbi Prokurorluğun kollektivində çalışan xanımları təbrik edərək, ən xoş arzularını bildirib. Qeyd edib ki, Ümummilli Lider Heydər Əliyev hakimiyyətdə olduğu dövrlərdə qadınlara diqqət və qayğı artırılıb, bu siyasət döv-

lət səviyyəsində daha da möhkəmləndirilib. Prezident İlham Əliyevin ölkəyə rəhbərliyi dövründə də qadınlara dövlət səviyyəsində xüsusi dəyər verilir, gender bərabərliyi hər bir məqamda qorunur. Sadəliyi, səmimiyyəti, vətənpərvərliyi, xalqına sədaqəti, milli-mənəvi dəyərlərə sadiqliyi və digər mə-

ziyyətləri ilə bütün dünya qadınlarına örnək olan Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın təmsalında Azərbaycan qadınının dövlətimizin əldə etdiyi uğurlara töhfələrini xüsusi vurğulayan ədliyyə general-leytenantı Xanlar Vəliyev cəmiyyətimizdə və dövlətimizdə qadınların rolunun özünəməx-

sus və əvəzolunmaz olduğunu diqqətə çatdırıb.

Digər çıxış edənlər də Azərbaycan xanımlarının müxtəlif sahələrdə uğurlu fəaliyyətinə bəhs ediblər.

Sonra mükafatlandırma mərasimi keçirilib, xanım əməkdaşlara hədiyyələr təqdim olunub.

Azərbaycan Ordusunda Beynəlxalq Qadınlar Günü münasibətilə silsilə tədbirlər keçirilib

Şəhid ailələrinin, Azərbaycan Ordusunda xidmət edən qadın hərbi qulluqçularının, dövlət qulluqçularının və mülki işçilərin iştirakı ilə 8 Mart - Beynəlxalq Qadınlar Gününa həsr olunan silsilə bayram tədbirləri keçirilib.

Müdafiə Nazirliyi xəbər verir ki, tədbirlərdə əvvəlcə xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin və Azərbaycanın müstəqilliyi, ərazi bütövlüyü uğrunda canından keçən şəhidlərimizin əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad olunub. Azərbaycan Respublikasının Dövlət Him-

ni səsləndirilib. Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənovun bayram münasibətilə təbriki

tədbir iştirakçlarına çatdırılıb.

Tədbirdə çıxış edənlər Azərbaycan Ordusunun bü-

tün qoşun növlərində, xüsusi təyinatlı təhsil və hərbi tibb müəssisələrində, eləcə də digər sahələrdə xidmət edən qadın hərbi qulluqçularımızın, həmçinin mülki işlərdə çalışan qadınlarımızın əməyinin daim yüksək qiymətləndirildiyini bildiriblər. Onlara gələcək xidmətlərində, eləcə də şəxsi həyatlarında uğurlar və müvəffəqiyyətlər arzulanıblar.

Bildirilib ki, Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın rəhbərliyi ilə milli-mənəvi dəyərlərimizə, humanizm ideyalarına xidmət edən və ənənələrimizi qoruyub yaşadan çoxlu sayda böyük layihələrin uğurla icra

olunmasında, eləcə də ölkəmizin müdafiə qüdrətinin artırılmasında və ərazi bütövlüyünün bərpa edilməsində Azərbaycan qadını yaxından iştirak edir.

Sonra tədbirlərdə iştirak edən qadınlara gül dəstələri və bayram hədiyyələri təqdim olunub.

Keçirilən tədbirlər çərçivəsində Müdafiə Nazirliyinin Əlahiddə Nümunəvi Orkestrinin estrada heyətinin, Həzi Aslanov adına Ordu İdeoloji və Mədəniyyət Mərkəzinin, Gəncə Qarnizonu İdeoloji və Mədəniyyət Mərkəzinin, həmçinin rayon mədəniyyət şöbələri kollektivlərinin iştirakı ilə konsert proqramları təqdim olunub.

Hərbi vəzifəliyərin təlim toplanışı davam edir

(Əvvəli 1-ci səhifədə)

Plana əsasən, ehtiyatdan çağırılmış hərbiçilərə milli mədəni dəyərlərimizə bağlılığa və onların qorunmasına dair maarifləndirici söhbətlər aparılır, müxtəlif mövzularda dərslər keçirilir.

Toplanış müddətində, həmçinin hərbi vəzifəliyələrə Azərbaycan Ordusunun arsenalında olan müasir silah və hərbi texnikaların taktiki-texniki xüsusiyyətləri, istismar qaydaları, həmçinin effektiv döyüş tətbiqi üsulları öyrədilir.

Keçirilən toplanışın əsas məqsədi ehtiyatdan çağırılan hərbi vəzifəliyələrin döyüş hazırlığının, bilik və bacarıqlarının daha da inkişaf etdirilməsi, praktiki vərdişlərinin təkmilləşdirilməsi, eləcə də onlara yeni hərbi biliklərin aşılmasıdır.

Hərbi qulluqçuların fiziki hazırlığına xüsusi diqqət yetirilir

Azərbaycan Ordusunda şəxsi heyətin döyüş hazırlığının yüksəldilməsi və hərbi qulluqçuların sağlamlığının qorunub saxlanması məqsədi ilə onların fiziki hazırlığına xüsusi diqqət yetirilir.

Müdafiə Nazirliyi xəbər verir ki, bütün qoşun növləri, birlik, birləşmə və hərbi hissələrdə, eləcə də xüsusi təyinatlı təhsil müəssisələrində şəxsi heyət mütəmadi olaraq fiziki hazırlıq məşğələlərinə cəlb olunur, kütləvi idman tədbirlərində fəal iştirak edir.

Keçirilən dərslər və məşğələlərdə üzgüçülük, taekvondo, güləş, cüdo, kross, boks, futbol, voleybol və digər idman növləri ilə yanaşı, hərbi qulluqçulara özünümüdafiə, əlbəyaxa döyüş növləri də öyrədilir.

Hərbi qulluqçuların fiziki hazırlığı daim diqqət mərkəzində saxlanılır.

Hərb tariximizdən

Əfsanəvi komandir

Dünya hərbi tarixində ən dağıdıcı və dəhşətli müharibə hesab edilən İkinci Dünya müharibəsinin qələbə ilə başa çatmasından 80 il yaxın vaxt ötür. 1945-ci il mayın 9-da qanlı-qadahlı Böyük Vətən müharibəsi qələbə ilə yekunlaşdı. O sovet xalqlarının birliyinin, həmrəyliyinin gücü sayəsində alman faşizminə son qoyuldu. Azərbaycan xalqının minlərlə qəhrəman, igid oğlu faşizm üzərində qələbənin qazanılmasında qəhrəmanlıq nümunələri göstərdi. Onlardan biri də əfsanəvi partizan Mehdi Hüseynzadənin komandiri olmuş, 162-ci "Türküstan" diviziyasının legioneri, İtaliya və Yuqoslaviya azadlıq hərəkatının qəhrəmanı "Ruska-Çeta" rotasının rəhbəri, kapitan Cavad Ataxəlil oğlu Həkimli idi. O, 1914-cü il oktyabrın 20-də İrəvan quberniyasının Ləmbəli kəndində anadan olmuşdu. Tiflisdə yeddiillik məktəbi bitirdikdən sonra 1928-ci ildə kəndlərinə qayıdan Cavad su idarəsində işləyən atasına təsərrüfat işlərində köməklik edir. Torpağa olan məhəbbəti Cavad Həkimlini 1929-cu ildə Kırımın Yalta şəhərində Təsərrüfat Texnikumuna gətirib çıxarır. Tütüncülük fakültəsinə qəbul olunur. Üçillik təhsilini müvəffəqiyyətlə başa vuraraq Ləmbəli kəndinə qayıdan Cavad Həkimli 1936-cı ilə qədər kənddə sovxozda çalışır.

1936-cı ilin avqustunda Tiflis Hərbi məktəbinin ikiillik piyada qoşunları fakültəsinə qəbul olur. Əla qiymətlərlə oxuduğuna görə Vorosilov adına təqaüd də alır. 1938-ci ildə Cavad Həkimli təhsilini Ordjonikidze şəhərində Hərbi məktəbin piyada fakültəsində davam etdirməyə gedir. Təhsil müddəti 2 il 6 ay əlavə uzadılan Həkimlini Böyük Vətən müharibəsi başlayan kimi onun da Ordjonikidze adına Hərbi məktəbin məzunları ilə birlikdə Kırım cəbhəsinə göndərirlər.

1942-ci ilin mayında Kırım cəbhəsində döyüşlərdə ağır yaralanır və almanlar tərəfindən əsir götürülür. Ukraynanın Çerniqova vilayətinin Priluki şəhərində almanlar fəhlə batalyonu yaradırlar. Burada Cavad Həkimli Mehdi ilə tanış olur və onlar alman dilini bildiklərindən bir neçə gündən sonra yük qatarı ilə Berlinə - Dolerits rayonuna 4-cü tərçüməçilər bölməsinə göndərirlər. Burada 3 ay təhsil aldıqdan sonra onlar Nayxenberq qəsəbəsinə, 162-ci Türküstan alman diviziyasına getirirlər.

Sovet İttifaqı ilə müharibənin gedişində alman komandanlığı hərbi əsirlərdən milli birləşmələr - legionlar yaradırdı. Onlara tərxiyə və silahlı mübarizə planı hazırlamaq tapşırılmışdı. Bunlardan biri də 162-ci "Türküstan" diviziyasının 314-cü alayı Azərbaycan legionu idi.

Alayın komandiri alman podpolkovniki Polle idi. Mehdi və Cavad burada tərçüməçi kimi çalışırdılar. Onlara müharibənin ləp başlanğıcında könüllü olaraq almanların tərəfinə keçmiş Əbdürrəhman Fətəli bəy Düdənginski rəhbərlik edirdi. Mehdi fransız dilini də bildiyindən almanlar ondan daha çox istifadə edirdilər.

Cavad Həkimli və Mehdi Hüseynzadə başqa hərbi əsirlərlə - Qasım Əmrahov, Sadiq Nadirli, Cabbar Quliyev, Mikayıl Qulubəyov, Əsəd Qurbanov, Camal İsmayilov və başqaları ilə birlikdə necə olursa olsun, partizanlara qoşulmaq, əsirləri hərbi əsir düşərgəsindən çıxartmaq üçün çarə axtarırlar. Onlar sovet əsirlərindən ibarət gizli təşkilat - rus rotası yaradır, düşərgədəki 23 min əsir arasında möhkəm təbliğat işi aparırlar. Təşkilatın rəhbəri Mehdi "Qurbətzadə Mixaylo" imzası ilə Azərbaycan dilində "Hüququnu itirmiş dostuma" sərəlvhəli vərəqələr çap edərək, onları qrup rəhbərləri və

üzvləri vasitəsilə əsirlər arasında yayırdı. Sonu "Alman faşistlərinə ölüm!" cümləsi ilə bitən bu vərəqələr alman faşistlərinin yaxın vaxtlarda darmağın olunacağından, sovet qoşunlarının bütün cəbhə boyu uğurlu hücumundan bəhs edən, intiqamə səsəylən mübariz bir ittihatnamə idi.

1943-cü ilin noyabrında Cavad Həkimli və Mehdi Hüseynzadəni yoldaşları ilə birlikdə istehkam qurmaq üçün Şimali İtaliyanın Triyest şəhəri yaxınlığındakı Villi Opçina qəsəbəsinə gətirirlər. Əsirlər işlədikləri üçün burada bir qədər azadlıqda idilər. İlk fürsət düşən kimi Mehdi Aleksandr adlı bir sloveniyalının tanış etdiyi bacısı Savva adlı keşfiyyətçi qızın köməyi ilə (Savva "Uzaq sahillərdə" filmindəki Anjelikanın prototipidir) partizanlarla əlaqə yaratmağa nail olur.

1944-cü ilin fevralında Triyest şəhəri yaxınlığında Villi Opçina qəsəbəsində Cavad Həkimli Mehdi ilə birlikdə yerli vətənpərvərlərin köməkliliyi ilə legiondan qaçaraq, meşələrdə gizləni təzliklə İtalyan-Yuqoslav 9-cu partizan korpusuna qoşulur.

Cavad Həkimlinin təşəbbüsü ilə 9-cu korpusun tərkibində legionlardan qaçmış keçmiş sovet hərbi əsirlərindən formalaşmış yeni rota təşkil olunmuşdu. Bu rota "Ruska-Çeta" adlanırdı. C.Həkimli yekdilliklə onun komandiri seçildi. Bu rotanın keşfiyyətçisi və siyasi hissə üzrə komandir köməkçisi Mehdi Hüseynzadə idi. C.Həkimlinin rəhbərliyi ilə "Ruska-Çeta" dəstəsi çoxsaylı faşistlərin məhv edilməsində iştirak etmişdi. Məhz burada Mehdi Hüseynzadə öz əfsanəvi qəhrəmanlığını göstərmişdi. Tezliklə Cavad Həkimli A.İ.Dyaçenkonun komandanlığı ilə 2-ci rus

batalyonunun qərargah rəisi təyin olundu.

Qrupun vəzifəsi faşistlərin olduğu yerlərdə tərxiyə aktları keçirtmək, vərəqələr yaymaq, legionerlərin qaçışını təşkil etmək idi. Fevralın ortalarında Mehdi Savvanın köməyi ilə 57, bir qədər sonra 15, daha sonra isə 5 azərbaycanlı hərbi əsirin qaçışını təşkil edir. Alman dilini və faşist ordusunun qaydalarını bilmələri Cavad Həkimli, Mehdi Hüseynzadə və onun 4 nəfərdən ibarət tərxiyə qrupunu alman ordusunun hərbi qulluqçuları kimi geyinərək, almanların çox toplandıqları yerlərə daxil olub, tərxiyələr törətməyə imkan verirdi. Onlar Villi Opçinada (Triyest yaxınlığında) kino-teatrın (bu zaman 110 nəfər alman zabıt və əsgəri məhv edilmiş və yaralanmışdı), Triyest əsgər evinin, kazinonun, daha sonra mehmanxana və mətbəxinin partlandırılmasında iştirak edirlər. Triyestdə hitlerçilərin olduğu benzində dolu iki anbarını partladılar, alman generalını əsir alırlar. Triyestdə çıxan "Pikkola" faşist qəzetinin redaksiyasını və mətbəxsini minə ilə partladılar. Bu qrup ilk əməliyyat olaraq alman eşelonunun keçdiyi körpünün partlandırılmasını tapşırığını uğurla həyata keçirmişdi. Partizanlar dəmir yollarını minalayıb, alman avtomaşınlarını məhv edir, restoran və barları dağıdır, faşist işğalçılarına hər yerdə ziyan vururdular. Tez bir zamanda onların tərxiyəatlarından almanlar lərzəyə düşdülər. Beləliklə, tərxiyəatların daha çox "Mixaylo" tərəfindən törədilməsi haqda fikirlər dolaşdı. Cavad Həkimli və Mehdi birgə həyata keçirdiyi tərxiyəatlar nəticəsində 1944-cü ilin 9 ayı ərzində mindən artıq düşmən əsgəri və zabiti məhv

edilmişdi. Ələkeçməz Mixaylonun tutulması və ölümü üçün alman komandanlığı 300 min marka məbləğində mükafat təyin etmişdi.

Cavad Həkimli 1994-cü ilin mayında Triyest əyalətinin İtaliya Milli Partizan Assosiasiyasının prezidentinə yazdığı açıq məktubunda qeyd edirdi: "Triyest və Qoriçiya şəhərlərinin azad olunmasında bir neçə diqqətsizliyə yol verilmişdir. Belə ki, bu ərazilərin azad olunmasında 9-cu korpusun bütün bölmələri və 4-cü Yuqoslaviya nizami ordusu iştirak etmişdir".

1945-ci il 24-25 aprel tarixlərində I rus briqadası Tarnovskiy meşəsində Otlisa-Aydovşınanın başlanğıc mövqelərindən Branik kəndi yaxınlığında Vipava çayını keçərək, Komen-Dutovli və Sezanaya hücum etmişdi. Aprelin 29-da Villi Opçina şəhəri yaxınlığında Triyesta rayonu uğrunda güclü döyüşlər başlamış və bu rayonların ələ keçirilməsi uğrunda döyüşlər 3 may 1945-ci ildə almanların müqaviməti bitənə qədər davam etmişdi. Onlar müqavimətin mənasız olduğunu dərk etdikdə tamamilə təslim olmuşdular. Bu şəhərlərin azad edilməsi əməliyyatını I rus ordusunun briqadaları həyata keçirmişdi.

1944-cü ilin noyabrında Vipavski düzənliyinin kəndlərindən birində xəyanət nəticəsində Mehdi həlak olur, partizan yoldaşları və cəbhə dostları onu dəfn edirlər. Yalnız Cavad Həkimlinin və 9-cu korpusun qərargah rəhbərliyinin dəstəyi nəticəsində əfsanəvi qəhrəman Mixaylo yenidən təntənəli şəkildə torpağa tapşırıılır. Gecə vaxtı Mixaylonun cəbhə dostları onun qəbrini qazıb nəşini çıxarırlar və aramsız yağış güclü yağışın altında çiyinlərində partizanların olduğu yerə - Yuqoslaviyanın Dyubi şəhərindən qərbə Çepovani kəndinə gətirirlər. Burada qəhrəman həmyerlimizi müsəlman adət-ənənəsinə uyğun olaraq yuyub, kəfən əvəzinə paraşüt ipəyinə bürüyüb partizan şəərəfi ilə dəfn edirlər. Hətta məzarının üstünü də sevimli komandiri Cavad Həkimli özü yazmışdı. Həkimlinin, ümmiyyətlə, müharibə dönməndə 1950 əsgərindən yalnız 86 nəfəri azərbaycanlı idi. Qalanları özbək, türkmən, uyğur, tatar və başqa xalqların nümayəndələri idi.

Müharibə başa çatdıqdan sonra Cavad Həkimli silahdaş-

ları ilə birlikdə SSRİ-yə qaytarılır. Podolsk şəhərinin Smerş bölgəsinə çatandan sonra Cavad Həkimli yoxlama - filtrasiya məntəqəsindən keçir. Orada öz dəsti-xətti ilə Mehdi Hüseynzadənin xasiyyətnaməsini yazaraq, Dövlət Təhlükəsizlik Komitəsinin arxivinə təhvil verir. Yoxlamanın nəticəsi olaraq, Cavad Həkimli Ufa şəhərinə göndərilir. Burada da bütün yoxlamalardan keçir. Ufadan sonra onu məhkəməsiz və istintaqsız Komi Muxtar Respublikasına keçmiş hərbi dustaqlar düşərgəsinə göndərirlər. O, burada meşə təsərrüfatı ilə məşğul olur.

1946-cı ildə Cavad Həkimli, nəhayət ki, azad olunur və Bakıya gəlir. Əfsanəvi Mixaylonun bacıları Biko Əlizadə və Huriyyət Əzizbəyova ilə görüşərək, Mehdiyə şəxsi eşyalarını onlara təhvil verir, onun qəhrəmanlığından, şərəfli döyüş yolundan danışır. Doğma Ləmbəli kəndinə qayıdandan sonra bir müddət yerli şərab zavodunda işləyir. 1963-cü ildə İrəvan nəşriyyatında onun "İntiqam" adlı xatirə kitabı çap edilir. Bu kitabda Cavad Həkimli Mixaylonu da unutmur, ondan danışır. Cavad Həkimli 1981-ci ildə təqaüdə çıxır.

Cavad Həkimli 1958-ci ildə "Uzaq sahillərdə" filmində əsas məsləhətçi olmuş, hətta filmin iki epizodunda çəkilmişdir. Filmin çəkilməsi üçün AzTV telekanalından Cavad Həkimliyə işə qəbul haqqında 12 sentyabr 1957-ci ildən 31 mart 1958-ci ilə qədər əmr verilir. Hətta bu filmdə məsləhətçi kimi iştirakına görə 1958-ci ildə ona 790 manat pul mükafatı yazılır.

Qarabağ müharibəsi başlayanda ailəsi ilə məcburi köçkün kimi 1988-ci ildə Moskva şəhərində məskunlaşmalı olur. 1989-cu ildən ailəsi ilə birlikdə Bakıda yaşayır. Burada o, Respublika Müharibə, Əmək və Silahlı Qüvvələr Veteranları Təşkilatının fəal üzvü kimi ali və orta məktəblərdə gənclərlə görüşür, xatirələrindən danışır. Hər il 11 apreldə (Mehdi Hüseynzadənin ölümündən sonra Sovet İttifaqı Qəhrəmanı aldığı gün), 9 may - Qələbə Günü, 2 noyabr - Mehdiyə həlak olduğu gün Bakının mərkəzində yerləşən əfsanəvi qəhrəmanın abidəsinin qarşısına gəlir, üzünə qırımı qərənfəllər düzərək, ziyarət edirdi. 2004-cü ildə Cavad Həkimlinin 90 illik yubileyi qeyd olunmuşdur.

Əfsanəvi komandir 2006-cı il fevralın 27-də Bakı şəhərində vəfat edir və Bakıxanov qəsəbəsinin məzarlığında torpağa tapşırıılır.

Cavad Həkimlinin timsalında İkinci Dünya müharibəsində həlak olan soydaşlarımızın əziz xatirəsi xalqımızın qəlbində əbədi yaşayacaq. Qəhrəman həmyerlilərimizin Vətəndən uzaqlarda göstərdikləri fədakarlıqlar unudulmur, onların keçdiyi şərəfli ömür yolu gənclərimizə həqiqi nümunədir.

Lalə HÜSEYNOVA
"Azərbaycan Ordusu"

Tarix yazan oğullar

Şəhid hərbi pilot Famil Məmmədlinin xatirəsi yad edilib

İkinci Fəxri xiyabanda Azərbaycan Hərbi Hava Qüvvələrinin (HHQ) hərbi pilotu şəhid polkovnik-leytenant Famil El-

man oğlu Məmmədlinin xatirəsinə həsr olunmuş anım mərasimi keçirilib.

Müdafiə Nazirliyi xəbər verir ki, HHQ-nin bir qrup hərbi qulluqçusunun, şəhidin ailə üzvlərinin, həmçinin ictimaiyyət nümayəndələrinin də iştirak etdiyi tədbirdə hərbi pilotumuzun məzarı ziyarət olunub, üzərinə gül dəstələri düzülərək xatirəsi dərin hörmət və ehtiramla yad edilib.

Mərasimdə çıxış edənlər şəhidimizin xatirəsinin hər zaman xalqımızın yaddaşında yaşayacağını və qürurla anılacağını qətiyyətlə vurğulayıblar.

Şəhidin ailə üzvləri göstərilən diqqət və qayğıya görə Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə və Müdafiə Nazirliyinin rəhbərliyinə minnətdarlıqlarını bildiriblər.

Prezidentinə və Müdafiə Nazirliyinin rəhbərliyinə minnətdarlıqlarını bildiriblər.

Ordumuz müstəqilliyimizin və suverenliyimizin qarantıdır, gücümüz, qüdrətimizdir. Bu qüdrətə malik olan dövlətimizin hər qarış torpağı isə bizə əzizdir. Məhz bu qüdrətə, sonsuz sevgiyə görə şanlı tariximiz, qələbə sevincimiz var. Bu əzəli-əbədi qəhrəmanlıq tarixi Vətən sevgisiylə yazıldı. Torpaqlarımızın azadlığı, ərazi bütövlüyümüz və müstəqilliyimiz yolunda mübarizədə gənc oğullarımız döyüldülər. Azərbaycan bayrağını işğaldan azad edilmiş ərazilərimizdə dalğalandırmaq üçün sinələrini sipər etdilər. Bu şərəfli yola, bu müqəddəs amala bağlılıq yalnız onların həyat hekayəsi ilə kifayətlənir, eyni zamanda, bir xalqın, bir millətin iradəsinin göstəricisi, milli kimliyimizin, əzmkarlığımızın sübutudur. Hər bir qəhrəmanlıq, hər bir şəhidlik bizə daha böyük bir məqsəd uğrunda mübarizə aparmağı öyrədir. Bu tarixi bizə yaşadılardan biri də şəhid Xəyal Nəsrəddin oğlu Əlizadədir.

Xəyal 1995-ci il iyunun 2-də Ağstafa rayonunun Vurğun qəsəbəsində dünyaya gəlib.

Ən böyük arzusu Vətən üçün tarix yazanların sırasında olmaq idi

2002-ci ildə həmin qəsəbədəki Həbil Əzizov adına tam orta məktəbin 1-ci sinfinə gedib, 2013-cü ildə orta təhsilini başa vurduqdan sonra hərbi xidmətə çağırılıb. Vətənə övladlıq borcunu uğurla yerinə yetirərək geri dönüb. 2020-ci il sentyabrın 27-də Ermənistan silahlı qüvvələrinin genişmiqyaslı təxribatlarına cavab olaraq başlayan Vətən müharibəsində respublikamızın ərazi bütövlüyü uğrunda gedən döyüşlərdə könüllü olaraq iştirak edib. Döyüş əməliyyatları zamanı qəhrəmancasına şəhid olub.

Xəyal ailənin yeganə oğlu, sonbeşiyi idi. O, iki yaşından atasının himayəsi altında böyümüşdü. Uşaqlıq illərindən ən böyük arzusu Vətən üçün tarix yazanların sırasında olmaq idi. Belə də oldu.

Şəhidimizin evini ziyarət edərək atası Nəsrəddin Əliyev ilə həmsöhbət olduq: "Xəyal uşaqlıqdan erköyün böyümüşdü. Arzusu torpaqlarımızı düşmən işğalından azad edənlərin

sırasında olmaq idi... Çünki o, mənim Şuşaya olan məhəbbətimi, həsrətimi bilirdi. Şuşa işğal olunmamışdan əvvəl bir müddət orada yaşamışdım. Həmişə "Ata, torpaqlarımızı düşməndən azad etmək üçün başlanacaq döyüşlərə qoşula-

cam, tarixi qələbəni qazananların sırasında mən də olacam", - deyirdi. O, müharibə başlayanda könüllü olaraq müraciət etmişdi, döyüşlərə getmişdi. Deyirdi ki, başını dik tut, ata, mən Vətən üçün gedirəm. Urəyimdə narahatlıq hissi var

idi. Oğlumun şəhid xəbərini ad günümdə aldım. Oğlum müqəddəs amal uğrunda şəhid oldu. Onun şəhid olduğu torpaqlar indi azaddır, üçrəngli bayrağımız Azərbaycanın hər bir bölgəsində olduğu kimi, həmmən torpaqlarda da fəxarətlə dalğalanır. Xəyal artıq tək mənim yox, bütöv bir xalqın övladıdır, - şəhid atası bildirdi.

Xəyal Əlizadə Vətən müharibəsi zamanı torpaqlarımızın azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə şəhid oldu və digər şəhidlərimiz kimi, Azərbaycanın qürur tarixində silinməz iz qoydu.

Şəhid Xəyal Əlizadə ölmündən sonra Azərbaycan Respublikasının Prezidentinin müvafiq Sərəncamı ilə "Füzulinin azad olunmasına görə", "Suqovuşanın azad olunmasına görə", "Şuşanın azad olunmasına görə", "Cəsur döyüşçü" və "Vətən uğrunda" medalları ilə təltif olunub.

Şəlalə DÜNYAMALIYEVA
"Azərbaycan Ordusu"

Şərur Şəhidlər xiyabanı. Şəhərin mərkəzi küçələrindən birində salınan xiyabanda həm Birinci, həm də İkinci Qarabağ müharibələrinin şəhidləri uyuyurlar. Xiyabanı ziyarət edənlər demək olar ki, çox olur. Yalnız tarixi günlərdə deyil, digər günlərdə də məktəbliləri, şəhər sakinlərini, yoldan ötənləri, Bakıdan gələn qonaqları da burada görmək mümkündür. Oğlunu Vətən yolunda qurban vermiş istiqlal şairi Xəlil Rzanın bu misraları yada düşür:

Məzarlar xonça-xonça,
məzarlar gül sərgisi,
Şəhidlər xiyabanı
bəlke çiçək dənizi.

Çiçək dənizinə qər q olmuş

məzarlarda igidlər uyuyurlar. O igidlər ki, torpaqlarımız yağı düşmənin işğalı altında qalmamış deyər canlarını fəda etdilər. Gənc və gələcək nəsillərə vətənpərvərlik örnəyi oldular. Xonça qoyulmuş məzarlar da var. Bu, yarımçıq qalmış arzuların xonçasıdır.

Əli Yusifovun toyuna sayılı günlər qalırdı. Oğuzkənddə yaşayan ailəsi toy hazırlıqlarında idi, Əli isə xidmətdə. Əli Süləddin oğlu Yusifov 14 avqust 1997-ci ildə Şərur rayonunun Oğuzkəndində anadan olub. Ailənin ilk və tək oğlu övladı idi. Aşağı Daşarx kənd tam orta məktəbindən sənədlərini Heydər Əliyev adına Hərbi Liseyə vermiş və yüksək balla qəbul olmuşdu. Daha sonra 2015-2019-cu illərdə ali

Əbədiyyən yaşayacaq qısa və şərəfli ömür payı...

hərbi təhsilini "motoatıcı" ixtisası üzrə bitirən Əli Yusifov Beyləqanda xidmətə başlayır.

Atası Süləddin kişi və cavan yaşda saçları ağarmış Bətülə ana Əlinin şəkillərini göstərir, xatirələrini danışırırlar. Gah qeyri-ixtiyari gülür, gah kədərlənir, gah da qürurlanırdılar. Uşaqlıq çağından tutmuş şəhidlik mərtəbəsinə yüksələndək müxtəlif yaş dövrləri üzrə şəkillərdə diqqətimi çəkən Əlinin heç dəyişməyən baxışları idi...

Əli hər bə könlü vermişdi. Anası Bətülə xanım onu müəllim görmək istəyirdi. Lakin Əli öz yolunu seçməklə həm düşməne dərs verdi, həm də gələcək nəsillər üçün igidlik mövzularında yazılan kitablarda vətənpərvərlik örnəyi kimi əbədiləşdi.

Əlinin otağı muzeyi xatırladır. Uğruna can verdiyi bayraq, hərbi forma, medallar, şəkillər, kitablar və valideynlərinin bitib-tükənməyən xatirələri. Süləddin kişi mədəniyyət işçisidir. 21 il xanəndə kimi fəaliyyət göstərmiş. Neçə-neçə bayram və toy mərasimləri onun səsi ilə şadlanıb. Ancaq gözünün ağı-qarası oğlu üçün oxuya bilmədi... Lakin Əli seçdiyi yolda Zəfər nəğməsinin bəstəkarlarından oldu...

Medalları onun keçdiyi dö-

yüş yolunu göstərir: "Füzulinin azad olunmasına görə", "Cəbrayılın azad olunmasına görə", "Xocavəndin azad olunmasına görə". Oktyabrın 3-də Füzulidə yaralı əsgərin həyatını xilas etmək üçün gecə vaxtı onu kənd Horadizə apararkən minaatanla vurulur.

Ata babası Nadir Yusifov İkinci Dünya müharibəsində itkin düşüb. Eyni tale Əli Yusifova da qismət olub. Ailəsi düz 7 ay ondan xəbər ala bilmir. Narahatlıq, üstəgəl düşmənin sosial şəbəkələrdəki saxta xəbərlərdən bərk sarsılırdı. Nəhayət, aprelin 29-da leytenant Əli Yusifovun və əsgər Məmmədəğa İmanovun nəşi tapılıb

aillərinə təhvil verilir. Əlinin nişanlısı Neftçaladan idi, xilas etmək istədiyi əsgər də Neftçaladan idi. Əli bəy kostyumunda Neftçalaya gedə bilməyə də, fədakarlığının soracağı Neftçalaya çatır.

Şərur Şəhidlər xiyabanında uyuyan Əlinin həyat hekayəsi 23 yaşında bitir. Onun taleyini qısa və şərəfli ömür payı yazılmışdı. Bu həyatı doya-doya yaşaya bilməsə də, vətənpərvərlik, igidlik, fədakarlıq nümunəsi olan Əli Yusifovun imzası ilə əbədiyyən yaşayacaqdır.

Ruhiyyə RƏSULOVA
"Şərq qapısı" qəzetinin məsul katibi

Tibbi xidməti

Əsas məqsədimiz Vətən keşikçilərinin sağlamlığını qorumaqdır

Ordu quruculuğunun tərkib hissələrindən biri kimi, tibb sahəsi də sürətlə inkişaf edir və hərbiçilərimizə yüksək keyfiyyətli tibbi xidmət göstərilməsi məqsədilə müasirləşdirilir. Həyata keçirilən islahatlar nəticəsində yeni tibb müəssisələri açılır, fəaliyyətdə olanlar isə əsaslı təmir olunaraq müasir avadanlıqlarla təchiz edilir.

Hərbi tibb sahəsinin inkişafı ölkəmizin müdafiə qabiliyyətinin gücləndirilməsi və əsgərlərimizin sağlamlığının qorunması üçün xüsusi əhəmiyyət daşıyır. Xüsusilə şəxsi heyətə göstərilən tibbi xidmət ordumuzun döyüş qabiliyyətinin daim yüksək səviyyədə saxlanılmasına imkan verir. Çünki hərbi qulluqçularımızın döyüş və mənəvi-psixoloji hazırlığının yüksək səviyyədə olmasına təsir edən başlıca amillərdən biri də onların sağlamlığıdır. Ordumuzun bütün bölmələrində şəxsi heyətin sağlamlığının qorunması üçün müasir tibbi avadanlıqlarla təchiz olunmuş tibb məntəqələri fəaliyyət göstərir. Burada çalışan

tibbi heyət müxtəlif kurslarda iştirak edir, öz peşəkarlıqlarını durmadan təkmilləşdirərək Vətən müdafiəçilərinin sağlamlığının keşiyində inamlı dayanırlar. Onlar müayinə və müalicə işini yüksək səviyyədə təşkil edərək hərbi qulluqçularımızın səhhətini daim diqqətdə saxlayırlar. Bununla yanaşı, şəxsi heyəti mövsümi xarakter daşıyan respirator virus infeksiyalarına yoluxma halla-

rından, eləcə də digər xəstəliklərdən qorumaq üçün müntəzəm olaraq bölmələrdə maarifləndirici söhbətlər aparılır, tibbi profilaktik, dezinfeksiya işləri görülür.

"N" hərbi hissəsinin tibb məntəqəsində də yüksək səviyyədə xidmət təşkil olunub. Otaqlarda təmizlik, səliqə-sahman göz oxşayırdı. Feldşer gizir Vüsal Abdullayev tibb məntəqəsində xidmətin təşkilindən danışdı. "Məntəqəyə müraciət edən hərbi qulluqçular ilk olaraq qəbul otağında qeydiyyat alınırlar. Həkimlərimiz xəstələrin səhhətində yaranan narahatlığı dəqiq müəyyənləşdirmək üçün onlarla söhbət aparılır. Məntəqəmizin hər bir həkimi müraciət edən hərbi qulluqçuların sağlamlığına xüsusi həssaslıqla yanaşır, şikayətlərini diqqətlə dinləyir, sonra müayinə edirlər. Zərurət yarananda isə xəstə tibb məntəqəsinə qəbul edilir və ona müalicə təyin olunur. Bundan əlavə, mövsümi xəstəliklərdən, viruslardan qorunmağın yolları haqqında onları təlimat-

landırırıq. Bütün bilik və bacarıqlarımızdan istifadə edirik ki, hərbiçilərimizin sağlamlığında heç bir narahatlıq olmasın. Əsas məqsədimiz onların sağlamlığını qorumaqdır. Çünki xəstələnən hərbi qulluqçu xidmətdən geri qalır, nəticədə bölmənin döyüş hazırlığı aşağı düşür", - gizir Vüsal Abdullayev dedi.

Tibb məntəqəsində hərərət və öskürəkdən şikayətlənərək məntəqəyə müraciət edən əsgər Amil Namazlının müayinə prosesini də izlədik. Vüsal əvvəlcə qəbul otağında əsgərin məlumatlarını qeydiyyat kitabına yazdı, şikayətlərini dinlədi. Hərərətini yoxladıqdan sonra qan təzyiqini ölçdü. Prosesləri izlədikcə hərbi qulluqçumuzun xidmətinə olan sevgisi və peşəsinin incəliklərinə yaxşı bələd olduğu görünürdü.

Məntəqədə müalicə olunan əsgərlər - Ramazan Əşrəfov və Məmməd Hüseyin Abdullayevin müalicə prosesləri ilə maraqlandıq. "Burada müalicə

alanların hamısına yüksək səviyyədə qulluq və qayğı göstərilir, səhhətimiz daima həkimlərimiz tərəfindən diqqət mərkəzində saxlanılır. Gün ərzində bir neçə dəfə müayinə olunuruq. Bir sözlə, qısa zamanda sağalmağımız və xidmət yerlərimizə qayıtmağımız üçün zəruri işlərin hamısı yüksək səviyyədə görülür. Bütün təminatlarımız kimi, sağlamlığımızın da diqqətdə saxlanılması qalib Azərbaycan əsgərinə göstərilən yüksək etimadın göstəricisidir. Biz də tezliklə sağalaraq bölməmizə qayıtmağa və göstərilən bu etimadı nümunəvi xidmətimiz ilə doğrultmağa çalışacağıq. Hər birimiz zərur duyuruq ki, rəşadətli Azərbaycan Ordusunun əsgərləriyik", - hərbi qulluqçular dedilər.

**Baş leytenant
Elçin İMANOV**
"Azərbaycan Ordusu",
fotolar
Coşqun CƏFƏROVUNDUR

Yadıma İvan Sergeyeviç Turgenyevun bir deyimi düşür: "Musiqi - gözəl səslərə çevrilən düşüncədir". Gözəl düşüncələrlə, fəzilətlərlə yaşamaq deməkdir. Azərbaycan musiqisinin fəlsəfəsini dərk edənlər azərbaycançılıq da dərk edə bilir; azərbaycançılıq gözəl düşüncələrin simfoniyasıdır. "N" hərbi hissəsində əsgər İmran İsgəndərli haqqında eşidəndə bunu xatırladım...

Uşaqlığından musiqiyə meyilli olub. Duyumu ilə səsi səsdən ayırd etməyi bacarıb. Musiqiçilər buna istedad deyirlər. Birinin istedadı özünü səslə göstərir, birinin istedadı bu və ya digər musiqi alətində ifa etməklə. Hamısı ruhun bənərsizliyi kimi dərk olunur. İstedad təsadüfən də aşkarlanır, müşahidəylə də.

Tərtərdə İlham İsgəndərlinin ailəsində istedad böyüdüyündən kimlərin xəbəri yoxuydu. Adı günlər adilliklə sovuşurdu. Uşaq özünün uşaqlığını yaşayırdı, bu dünyanın varlığından xəbərsiz ötüşürdü aylar, illər. İmran heyətdə məqsədsiz-filansız dolaşanda hər dəfə zülmümə də edərdi. Bir dəfə şirin zülmümləri atasının diqqətini çəkib. Oğlunun saçlarını oxşayıb, sevincini bölüşmək üçün sağına baxıb, soluna baxıb, "Balam xanəndə

Nümunəvi xidmət

Əsgər həm də gözəl tar ifaçısıdır

olacaq", - deyib. Onda İmran bir az çəkingənliklə, "Ata, mən də tar çalmaq istəyirəm. Qonşumuzun oğlu tar alıb..." - deyib...

İki gündən sonra İmranın da tarı olub. Götürüb baxıb, barmaqları simlərdə gəzişib. Baxışları atasına yönəlib. Bir az utanıb da; atasından istədiyi tarı vardı, ancaq onun "dilini bilmirdi".

Atası onu Tərtər musiqi məktəbinə apardı. Duyumunu yoxladılar. Səsinin zamanəti ilə arzuladığı tar sinfinə qəbul ediblər. İlk dərs günü az qala sinifdə ağlayacaqdı; uşaqların əksəriyyəti tarda nəse ifa edirdi. Müəllimləri onun düşüncələrinin dolaşğını nəzakətlə açdı: Sən də ifa edə biləcəksən, diqqətli ol, deyilənləri yadında saxla, evdə çoxlu çalış. İmran tar ifa etməyə bu nəsihətin işığında başladı.

İlk dəfə sərbəst mahnı ifa etdiyi günü də sevinclə xatırlayır. Evdə öyrənmişdi. O gecə İmran üçün ən uzun gecəydi. Səhərin açılmasını necə həvəslə, necə istəklərlə gözləyirdi! Müəllimlərindən birçə kəlmə eşitmək ümidi ilə: "Yaxşıdır". O bir kəlmə musiqiylə bundan sonrakı illərinin mənəvi bağı olacaqdı...

Səherisi gün ifası bəyənildi... Musiqi təhsilini Quzanlıda, Ağdam Musiqi Kollecinə davam etdirdi.

Muğamlarımızı da həvəslə öyrənirdi, xalq mahnılarımızı da, muğamlarımızın mənəvi işığı bildiyi bəstəkar mahnılarını da. Əsas da Əlibaba Məmmədovun bəstələrini. Bir dəfə sinifdə "Segah"ın bir şöbəsini ifa etmişdi. Onda müəllimləri demişdi ki, bu muğam həm də mərdliyin, mübarizliyin, insanseverliyin, yurdseverliyin musiqi ifadəsidir. Bu muğamı gözəl ifa etməyən tarzən heç zaman kamil tar-

zən ola bilməz. İmran o vaxtdan "Segah"a vurulub. İfa etdikcə bunları ruhla duyub. Kövrələndə də "Segah" ifa edib, sevinci kükrəyəndə də. "İkinci Qarabağ müharibəsində şəhidlərimizə görə qəhərlənəndə "Segah" ifa edirdim. Nə gizlədim, hər dəfə göz yaşlarım yanaqlarımı közə döndərirdi. Ordumuz tarixi Zəfər qazanan gün də "Segah"ım gecenin qaranlığını titrətdi. Kırpıklarım onda da nəmləndi. Sevincimdən..." - İmran beş il əvvəli belə xatırladı. Tar ifaçılığını öyrənən məktəbli kimi xatırladı.

2024-cü ildə böyük səhnədə kollecin iştirakı ilə "Çahargah" rapsodiyasını ifa edənlərin sırasında yeniyetmə tarzən İmran İsgəndərli də olub.

İmran indi əsgərdir. Hərbi xidmətdə də tarından ayrı düşməyib. Ona tarını da "xidmət yoldaşı" etməyə icazə veriblər. Asudə vaxtlarda, hərbi hissənin tədbirlərində, bir də əsgər yoldaşlarının ad günlərində tarı hamısına könül xoşluğu verir. "Ən çox nəyi ifa edirsən?" soruşanda deyir ki, "Şur"u, xoş ovqatı, mehribanlıqı, səmimiyyəti, istiqanlılığı yaşadan əhvali-ruhiyyə yaratdığına görə. "Şur"un "Bərdəyi"ni ifa edəndə ruhum pərvazlanır...

İmran İsgəndərli bu gün əsgərdir. Əsgər yoldaşları onun nümunəvi əsgər olduğunu deyirlər, komandirləri də İmranı belə tanıdır. Əsgər yoldaşlarına deyib ki, komandirlərinin icazəsi ilə Zəfər günündə solo konsert vermək istəyir. Əsgər olaraq hərbi xidmətimə hesabat kimi...

Rəşid HÜSEYNOV
"Azərbaycan Ordusu"

Maraq dünyamız

Arxeoloqlar Homo sapiensə aid 80 min illik daş bıçaqlar aşkar ediblər

Arxeoloqlar Ərəbistan yarımadasında Homo sapiensə aid 80 min illik Homo sapiens daş bıçaqlar aşkar ediblər. AZƏRTAC "Heritage Daily" nəşrinə istinadla xəbər verir ki, Fridrix Şiller Universitetinin tədqiqatçılarının rəhbərlik etdiyi beynəlxalq araşdırma qrupu Ərəbistan yarımadasında sisteməlik daş bıçaq istehsalının ən qədim sübutunu təmsil edən və Homo sapiens tərəfindən istifadə olunan 80 min illik daş bıçaqlar aşkar edib.

Bu tapıntıların təfərrüatlarını əks etdirən tədqiqat məqaləsi "Archaeological and Anthropological Science" jurnalında dərc olunub.

Məqalədə qeyd olunub: "Nəticələrimiz göstərir ki, Cənubi Ərəbistan Cənub-Qərbi Asiyada Homo sapiens populyasiyalarının qurulmasında və mədəni şaxələndirilməsində yarımada

şimalından tamamilə fərqli rol oynayıb. Bu kəşf Ərəbistanda insanların məskunlaşma tarixi və Homo sapiensin Afrikadan kənara köçməsinə istifadə etdiyi mümkün marşrutlar haqqında yeni anlayışlar təqdim edir.

Tapıntının olduğu Cəbə Faya Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin (BƏƏ) Əl-Madam şəhəri yaxınlığında yerləşən və 210.000 ilə 10.000 il əvvələ qədər olan paleolitik Tunc dövrünə qədər insan köçünün sübutlarını ortaya qoyan arxeoloji ərazidir. Burada beş metrə qədər dərinliyə çatan genişmiqyaslı qazıntılar zamanı paleolit, neolit və tunc dövrlərinə aid alətlər tapılıb. Bu tapıntıların təxminən 80.000 il əvvələ aid olduğu bildirilir.

Əvvəlki tədqiqatlar göstərib ki, insanlar 200.000 ildən artıqdır ki, bu bölgədə yaşayırlar. Davamlı tədqiqatlar aparılan arxeoloqlar bölgənin tarixinə və insanın dəyişən iqlim şəraitinə uyğunlaşmasına imkan verən mexanizmlərə daha çox işıq salacaq əlavə dəlillər üzə çıxarmağa ümid edirlər.

Məqalədə bildirilir ki, həmin dövrdə Ərəbistan daimi çayların və göl birləşmələrinin mövcudluğu ilə xarakterizə olunurdu ki, bu da ərazilərdə insanların məskunlaşmasını asanlaşdırıb. Bu əlverişli şərait bütün Ərəbistan yarımadasında daş alət istehsalında oxşar ənənələrin yaranmasına səbəb olub.

Çəkisi 250 qramdan az olan ilk ikiqanlı dron hazırlanıb

"Zero Zero Robotics" şirkəti çevik sürətlənmə və əla uçuş bacarığı vəd edən, çəkisi 250 qramdan az olan, yüngül çəkili ikiqanlı dron olan "V-Copter Falcon Mini"ni təqdim edib.

AZƏRTAC "Interesting Engineering" jurnalına istinadla xəbər verir ki, bazarda mövcud olan əksər dronlardan fərqli olaraq, "Falcon Mini" təyyarəsi "V" şəklində quraşdırılmış iki pəri olan bikooper konstruksiyasından istifadə edir. Bu, hava axınını optimallaşdırmaq və sürətli enerji axınını təmin etmək üçün pərlərin aşağıya doğru əyilməsi ilə müşayiət olunur. Onlar, həmçinin əks istiqamətlərə əylə bilər, bu da dronun sıx dönüşlər və dəqiq maneşələrə yerinə yetirməsinə imkan verir.

"Zero Zero Robotics" şirkətinin tərtibatçılarının fikrincə, pilotsuz təyyarənin "V" formalı qanadları "ıldırım sürəti ilə start götürmə" və "rəqibə maneə qabiliyyətini" təmin edərək, ona öz sinfində müqayisə oluna bilən kvadrokooperlərdən daha üstünlük verir.

"Falcon Mini" rotorların özlərində real vaxt rejimində 0,01 dərəcə bucaq tənzimləmələri sayəsində hamar görünüşü çəki bənzərlikli stabilizasiya edilmiş 4K kamera ilə təchiz edilib. "Zero Zero Robotics" uçuş zamanı dronun gövdəsinin kənarına qoyulmuş sikkədən istifadə edərək, uçuş aparatının sabitliyini və düzgün balansını nümayiş etdirir.

Yeni pilotsuz uçuş aparatı bir milyon dövrəyə tab gətirə bilən yüksək möhkəmlikdə lehimli poladdan hazırlanmış qabaqcıl mühərriklərdən istifadə edir.

Dron, həmçinin nisbətən səssiz işləməyə və 34 dəqiqəyə qədər uçuş müddətinə malikdir.

Bu, "Zero Zero Robotics" şirkətinin ikiqanlı dronlar yaratmaq istiqamətində ilk cəhdi deyil. Orijinal "V-Copter Falcon" 2020-ci ildə buraxılıb və onun çəkisi 700 qramdan çox olub. Oxşar əylmə rotor texnologiyasına malik olsa da, onun daha ağır çərçivəsi istifadəçilər arasında populyarlıq qazanmasına mane olub.

Çəkisi 250 qrama qədər azaldılan mini versiya eyni unikal dizayn fəlsəfəsini təklif edir, lakin daha az məhdudiyatlar onu güclü, həm də az həcmli təyyarə istəyən, uçuşa yeni başlayan pilotlar üçün xüsusilə cəlbedici edir.

Qurğu, həmçinin qabaqcıl rejimlərdən istifadə etməyə imkan verən quraşdırılmış "Reverse Flight Kit"ə malikdir; bu, əks istiqamətə uçuş və tərs fırlanmaları yerinə yetirmək funksiyalarını təmin edir.

Xəbərlər: hadisələr, faktlar

Çin, Rusiya və İran birgə hərbi dəniz təlimi keçirir

Çin, Rusiya və İran birgə hərbi təlim keçirir. Bu barədə Çinin Müdafiə Nazirliyi məlumat yayıb. "Təhlükəsizlik kəməri-2025" adlı təlim İranın Çabahar limanını yaxınlığında keçirilir. Təlim planına dəniz hədəflərinə zərbələr endirmək, zərərin aradan qaldırılması, həmçinin birgə axtarış və xilasetmə işləri daxildir. Məqsəd hərbi sahədə qarşılıqlı etimadın möhkəmləndirilməsi və iştirakçı ölkələrin hərbi dəniz qüvvələri arasında praktiki əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsidir.

Çin tərəfi təlimdə iştirak etmək üçün esmines və təchizat gəmisi də daxil olmaqla donanma göndərib.

Bu, 2019-cu ildən bəri 3 ölkənin 5-ci birgə hərbi dəniz təlimidir.

İtaliyada orduya daha 30-40 min hərbi cəlb olunacaq

İtaliya ordusuna daha 30-40 min hərbinin cəlb edilməsi nəzərdə tutulur.

Bu addım ölkənin müdafiə qabiliyyətini artırmaq və ordunu gücləndirmək məqsədilə atılır. İtaliyanın Baş Qərargahı orduda şəxsi heyətin sayının üçdə birdən çox artırılmaqla təxminən 135 min nəfərə çatdırılmasına dair milli təhlükəsizlik planı üzərində işləyir. Bu prosesin 5-8 il arasında həyata keçiriləcəyi bildirilir.

Bundan başqa, yerli media BMT olmadan da Türkiyənin başçılıq etdiyi və qeyri-Avropalı aktorların güclü iştirakı ilə Ukraynada böyük beynəlxalq missiyada İtaliyanın iştirakının nəzərdə keçirildiyini yazır. Qeyd olunur ki, bu, yalnız hərbi əməliyyatlar başa çatdıqdan sonra missiya münafiqəsinin hər iki tərəfi tərəfindən qəbul edildiyi təqdirdə mümkün ola bilər.

Rəsmi Roma daha əvvəl isə yalnız BMT-nin çətri altında sülhməramlı missiyanın bir hissəsi ola biləcəyini bəyan etmişdi.

Şimali Koreya Sarı dənizə doğru bir neçə ballistik raket atıb

Şimali Koreya bazar ertəsi Sarı dənizə doğru bir neçə nəmən ballistik raket atıb.

Yonhap agentliyi xəbər verir ki, bu barədə Cənubi Koreya ordusu məlumat yayıb. Bildirilib ki, raket yerli vaxtla saat 13:50 radələrində atılıb, lakin əlavə təfərrüatlar açıqlanmayıb.

Birləşmiş Qərargah Reisləri ABŞ ilə sıx əməkdaşlıq çərçivəsində müşahidəni gücləndirdiyini və tam hazırlıq vəziyyətində olduğunu söyləyib.

AZƏRTAC-ın materialları əsasında

İdman

Azərbaycan güleş millisi dördüncü dəfə Avropa çempionu olub

Albaniyanın paytaxtı Tiranada keçirilən U-23 Avropa çempionatında sərbəst güleş yarışına yekun vurulub.

Millimiz rekord göstəricilərlə ardıcıl 4-cü dəfə komanda hesabında Avropa çempionu olub. İlk dəfə 2022-ci ildə U-23 Avropa çempionatında titula sahib çıxan sərbəst güleşçilərimiz artıq 4 ildir ki, baş mükafatı özündə saxlayır. Budəfəki uğur rekord göstəricilərlə əlamətdar olub. Millimiz həm topladığı xala, həm medalların, həm də finalın sayına görə öz rekordunu yeniləyib.

Yığmamız ilk dəfə bu yarışda 10 çəkiddən 9-da medal qazanıb. İlk dəfə 5 sərbəst güleşçimiz qitə birinciliyinin finalında güleşib. Komandamız yekun sıralamada 169 xal toplamaqla özünün yeni xal rekordunu müəyyənləşdirib. Millimiz ən yaxın izləyicisi olan Türkiyəni 52 xal qabaqlayıb. Ukrayna 104 xalla üçüncü yeri tutub.

Xatırladaq ki, millinin tərkibində Arseniy Djoyev (86 kiloqram) qızıl, Ceyhun Allahverdiyev (61 kiloqram), Kənan Heybətov (70 kiloqram), Ağazəzər Novruzov (74 kiloqram) və Fərid Cabbarov (79 kiloqram) gümüş, Rəhman İmanov (57 kiloqram), Murad Haqverdiyev (65 kiloqram), Sadiq Mustafazadə (92 kiloqram) və Yusif Dursunov (125 kiloqram) isə bürünc medal qazanıb.

Azərbaycan taekvondoçuları Niderlanddakı turnirin ikinci günündə 16 medal qazanıblar

Azərbaycanın yeniyyətə taekvondoçuları Eyndhoven şəhərində keçirilən 52-ci Niderland açıq çempionatının ikinci günündə 16 medal qazanıblar.

Bunlardan 5-i qızıl, 5-i gümüş, 6-sı isə bürünc mükafatdır.

Sabir Məmmədli (33 kiloqram), Rüşeyya Əliyeva (33 kiloqram), Nicat Nadirov (41 kiloqram), Yusif Nağızadə (57 kiloqram) və Rəsul Cavadzadə (61 kiloqram) fəxri kürsünün ən yüksək pilləsinə qalxıblar.

Elmira Bayrak (41 kiloqram), Musa Süleymanlı (37 kiloqram), Əbil Mehralı (45 kiloqram), Ədiş Cəlilov (49 kiloqram), Gülnaz Abdullayeva (59 kiloqram) ikinci, Mədinə Aslanlı (29 kiloqram), Tapdıq Quluzadə (33 kiloqram), Kənan Bayramlı (37 kiloqram), Cavidan Heydərzadə (41 kiloqram), Akif Əliyev (45 kiloqram) və Saleh Heydərov (53 kiloqram) isə üçüncü yeri tutublar.

AZƏRTAC-ın materialları əsasında

Soltanov Rəvan Yusif oğluna verilmiş MV № 148335 nömrəli müharibə veteranı vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılıb.

Redaktor

mayor
Ceyhun CƏFƏRLİ

Telefonlar

Baş redaktor: (012) 510-71-97 (faks);
Baş redaktorun müavini: (012) 510-64-27;
Məsul katib: (012) 510-71-98;
Məktublar şöbəsi: (012) 510-64-28.

Ünvanımız

Bakı şəhəri, Yasamal rayonu,
Şəfaət Mehdiyev küçəsi 144,
"Qızıl Şərq" hərbi şəhərciyi

Qəzetin hesabı

Nərimanov Rayon Xəzinədarlığı
Kod: 200189
VÖEN: 1500428611

"Azərbaycan Ordusu" qəzeti kompüter mərkəzində səhifələndirilib. Həftədə iki dəfə (III və VI günlər) Müdafiə Nazirliyinin Hərbi Nəşriyyatının mətbəəsində hazırlanmış nüsxələrdən çap olunur. Təqdim edilən nüsxələrə rəy verilmir, müəllifə qaytarılmır. Qəzeti Müdafiə Nazirliyinin rəsmi internet sahifəsindən (www.mod.gov.az) oxuya bilərsiniz.

Növbətçi

Rəşid HÜSEYNOV

Lisenzia № 361
Sifariş № 94
Nüsxə 3663